

Так, загальними спільними ознаками є: виникнення лише щодо корпоративного підприємства, складна структура, наявність майнового та немайнового характеру цих прав, організаційно-майновий характер, передбачення як у законодавчих, так і локальних актах та ряд інших ознак. У контексті такого аналізу, можемо дійти висновку, що, не дивлячись на те, що корпоративне право – нова наука у системі юридичних наук, більшість вчених мають єдину позицію з приводу загальної характеристики ознак, що притаманна цьому явищу. Більше того, на нашу думку, така згуртованість у думках щодо основних, базових понять сприяє чіткому та правильному розумінню сутності корпоративного права.

Список використаних джерел:

1. Васильєва В.А. До питання про поняття корпоративного права / В. А. Васильєва [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.lawyer.org.ua/?w=r&i=100&d=363>.
2. Долинська О.В. Юридична природа корпоративних прав учасників господарського товариства // Університетські наукові записки № 4 (28). – 2008. С. 190-194.
3. Кашанина, Т. В. Корпоративное право: учебное пособие для академического бакалавриата / Т. В. Кашанина. — М. : Издательство Юрайт, 2018. — 189 с. — (Серия : Бакалавр. Академический курс). — ISBN 978-5-9916-0890-9. — С. 11.

Кохановський В.О., к.ю.н.,
доцент кафедри підприємницького та корпоративного права
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

ДО ПИТАННЯ ПРО СУБ'ЄКТНИЙ СКЛАД КОРПОРАТИВНИХ ДОГОВОРІВ В УКРАЇНІ

Корпоративний договір є ефективним диспозитивним правовим інструментом врегулювання широкого кола правовідносин, які виникають в процесі діяльності юридичних осіб. Попри багатовікову історію використання корпоративних договорів в зарубіжних країнах, в національному законодавстві довгий час існував «правовий вакуум» у регулюванні питань, пов'язаних із використанням корпоративних договорів, зокрема для товариств з обмеженою відповідальністю, хоча вони є і залишаються найпоширенішим видом юридичних осіб в Україні.

Така ситуація пояснюється, в першу чергу, об'єктивними історичними обставинами, що тривалий час унеможливлювали належний розвиток національної правової системи в цілому, а в подальшому і непростими процесами становлення

державності в нашій країні, які відбувались одночасно із врегулюванням у праві все більшої кількості суспільних відносин. Таким чином, розвиток вітчизняного права і досі супроводжується виникненням правових колізій, неточностей та технічних помилок.

Так, з моменту прийняття Закону України Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю № 2275-VIII від 06.02.2018 (далі за текстом – «Закон про ТОВ») [1] серед науковців, які працюють в галузі права, і практиків не припиняється дискусія стосовно можливого суб'єктного складу корпоративного договору, оскільки частина 1 статті 7 вищевказаного закону в чинній редакції визначає поняття корпоративного договору наступним чином: «Договір, за яким учасники товариства зобов'язуються реалізовувати свої права та повноваження певним чином або утримуватися від їх реалізації (далі - корпоративний договір), є безвідплатним і вчиняється в письмовій формі. Корпоративний договір, який не відповідає цим вимогам, є нікчемним».

З цього приводу існують протилежні позиції, за однією з яких таке формулювання звужує суб'єктний склад виключно до учасників товариства, за другою, до якої ми також схилиємось, дане формулювання не має на меті обмежити склад учасників такого договору і потребує уточнення. Зокрема, відсутність наміру законодавця звужувати таке коло осіб підтверджується позицією членів робочої групи з розробки цього Закону:

«Натомість у ст. 7 Закону про ТОВ взагалі не згадується склад сторін договору. Завдяки цьому укладення корпоративного договору буде можливим не тільки учасниками товариства з кредиторами товариства, але й з іншими особами, які не є учасниками. Це надає широкі можливості застосування корпоративного договору в різноманітних життєвих ситуаціях.

Наприклад, цілком можливим буде договір між особою, яка бажає вступити до товариства на певних умовах, і тими, хто вже є учасниками товариства (всіма чи кількома з них), зокрема про обов'язок учасників проголосувати певним чином на зборах щодо питання вступу, внесення негрошового вкладу та його оцінки, обов'язку в майбутньому продати частини своїх часток, врегулювання відносин після набуття особою статусу учасника тощо.» [2].

Аналіз ряду законопроектів останніх років доводить, що виправлення неоднозначності наведеного законодавчого формулювання Закону про ТОВ є актуальним, зокрема:

1) Проектом Закону України «Про акціонерні товариства» № 2493 від 25.11.2019 р. (прийнятим Верховною Радою у першому читанні 16.06.2020 р.) пропонується частину 1 статті 7 «Закону про ТОВ» викласти у наступній редакції: «Договір, за яким учасники товариства зобов'язуються реалізовувати свої права та повноваження певним чином або утримуватися від їх реалізації (далі - корпоративний договір), є безвідплатним і вчиняється в письмовій формі. Стороною корпоративного договору також може бути саме товариство та/або треті особи. Корпоративний договір, який не відповідає цим вимогам, є нікчемним» [3];

2) Проектом Закону України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» № 4303 від 02.11.2020 р. (прийнятому Верховною Радою у першому читанні 15.04.2021 р.) пропонується частину першу статті 7 Закону про ТОВ доповнити реченням наступного змісту: «Стороною корпоративного договору також може бути саме товариство та треті особи.» [4].

Підводячи підсумки зазначимо, що з огляду на наведені проекти Законів, можна передбачити подальше доопрацювання тексту частини 1 статті 7 Закону про ТОВ законодавцем та можливе розширення перелік сторін-учасників корпоративного договору до фактично необмеженого кола осіб з метою уникнення неоднозначного трактування відповідних положень у майбутньому.

Список використаних джерел:

1. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю : Закон України від 06 лютого 2018 р. № 2275-VIII. // Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2018. № 13. Ст. 69. 4;
2. Попов Ю. Корпоративний договір: подальший розвиток у Законі «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю». Юридична газета on-line. № 10 (612). Електронний ресурс. Режим доступу: <http://yur-gazeta.com/publications/practice/korporativne-pravo-ma/korporativni-dogovori.html>;
3. Проект Закону «Про акціонерні товариства» № 2493 від 25.11.2019. Електронний ресурс. Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?pf3516=2493&skl=10;
4. Проект Закону «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» 4303 від 02.11.2020. Електронний ресурс. Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=70298.

Остапович В.М., ст. викладач
кафедри підприємницького та корпоративного права
ДВНЗ «Київський національний університет
імені Вадима Гетьмана»

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАДАННЯ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ

Держава гарантує громадянам надання їм необхідних медичних послуг та лікарських засобів, які передбачені програмою медичних гарантій (екстренна медична допомога; первинна медична допомога; вторинна (спеціалізована) медична допомога; третинна (високоспеціалізована) медична допомога; паліативна медична допомога; реабілітація у сфері охорони здоров'я; медична допомога дітям до 16